

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กับการดำเนินงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ทุกภาคส่วนดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์

คำนิยาม ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ สามารถอธิบายเปรียบเทียบได้ว่าประกอบด้วย 3 ห่วงที่ซ้อนกันและอาจทับซ้อนได้ด้วยบางส่วน(ตามภาพประกอบด้านล่าง)

เงื่อนไข(ความรู้คู่คุณธรรม) ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบ ความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน ขณะเดียวกันต้องเสริมสร้างพื้นฐานของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึก คุณธรรม ความซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา ความรอบคอบ รู้จักการแบ่งปันแก้อีก

นำไปสู่ผลที่คาดหวัง เพื่อให้เกิดสมดุล มีความมั่นคง ยั่งยืน และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม จากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

นโยบายเศรษฐกิจพอเพียง ไม่ใช้การหยุดนิ่ง ชะงักงัน และปิดตลาด แต่เป็นการดำเนินการให้เท่าทันโลกาภิวัตน์ พึ่งพาตนเองได้อย่างเหมาะสม สามารถแข่งขันได้ มีเสถียรภาพ ภายใต้ความมั่นคง/ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกันผลกระทบที่จะเกิดขึ้น สร้างการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม โปร่งใส ส่งผลให้สังคมมีความสมดุล เท่าเทียมกัน ทุกคนมีส่วนร่วมอยู่อย่างมีความสุขทั่วกัน

อาจกล่าวได้ว่า แก่นของเศรษฐกิจพอเพียงแบ่งเป็น 2 ชั้น คือ

- 1) ชั้นพื้นฐาน : พอมี พอกิน พอใช้ ในการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข
- 2) ชั้นก้าวหน้า : สามารถออกสู่ตลาดทั้งภายใน และต่างประเทศได้

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ มีบทบาทและภารกิจหลัก เกี่ยวกับการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ โดยการเสนอนโยบาย ทำที่ กลยุทธ์ และการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เพื่อดำรงไว้และให้ได้มาซึ่งประโยชน์ทางเศรษฐกิจสูงสุดของประเทศโดยทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน เกษตรกร และประชาชนผู้บริโภคได้รับความพอใจอย่างสมดุล จากผลการเจรจาการค้าระหว่างประเทศของกรมฯ

วิสัยทัศน์ “ก้าวทันกระแสการค้าโลก เจรจาเชิงรุก เพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศ”

ภาระหน้าที่

- วิเคราะห์ เสนอแนะ นโยบาย ทำที่และกลยุทธ์ รวมทั้งประสานนโยบายด้านการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- ประชุมเจรจาการค้าในระดับพหุภาคี รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ประชุมเจรจาการค้าในระดับทวิภาคีเพื่อแก้ไขปัญหา ลดอุปสรรค ขยายการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าในภูมิภาคและอนุภูมิภาค
- ประชุมเจรจาการค้าบริการ และประชุมเจรจาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในเวทีระหว่างประเทศ
- ประชุมเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรี(FTA)
- ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย มาตรการทางเศรษฐกิจการค้าของประเทศคู่ค้า และผลกระทบของการเจรจาการค้าต่อไทย เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลการเจรจาการค้า รวมทั้งเสนอแนะนโยบาย แนวทางปรับตัวและขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่าง ๆ โดยมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ จัดสัมมนา และเป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้
- พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- ปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการฯตามนโยบายของรัฐบาล

วิเคราะห์การดำเนินงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศมีความสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร โดยที่อาจมีงานบางส่วนซึ่งจะสอดคล้องและเกี่ยวพัน/ซ้อนกัน ภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย 3 ห่วงของความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารงาน

พอประมาณ

- ยึดหลักแนวทางการทำงาน 4 ป.ร่วมกัน คือ โปร่งใส เป็นประโยชน์ ประหยัด และมีประสิทธิภาพ ภายใต้การมีคุณธรรม/ซื่อสัตย์ ใช้หลักวิชาในการวางแผน ปฏิบัติ ด้วยความขยัน อดทน มีสติ
- มีความยืดหยุ่น ทำงานเป็นทีม และมีการจับคู่ Buddy ในการทำงาน เมื่อคนหนึ่งไม่อยู่จะมีคู่ที่สามารถแทนกันได้ เช่น การเข้าร่วมประชุม และการปฏิบัติงานวิชาการ เป็นต้น
- ใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ บริหารงานโครงการประหยัด รวดเร็ว หากมีเงินเหลือจะนำมารวมใช้ในโครงการอื่นที่เป็นประโยชน์แก่ข้าราชการได้
- ให้โอกาสทุกคนทำงานตามความเหมาะสมกับศักยภาพ เช่น ผู้ที่มีความสามารถด้านภาษาจะเน้นงานเจรจาระหว่างประเทศเป็นสำคัญ ส่วนผู้ที่ไม่เชี่ยวชาญภาษาจะเน้นงานศึกษาวิเคราะห์เพื่อสนับสนุนการเจรจา เป็นต้น
- มีการจัดกิจกรรมนอกเวลาร่วมกัน เพื่อปรับประสานความรู้ ประสบการณ์ และทัศนคติ

มีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกัน ภายใต้การมีความรู้คู่คุณธรรม

- พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง จริงจัง ให้โอกาสทุกคนพัฒนาความรู้ความสามารถ โดยทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการสมัครหรือได้รับมอบหมายไปร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องโดยตรงและทั่วไป
- แบ่งปันความรู้ / เพิ่มพูนความรู้ความสามารถ เพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพในการทำงาน โดยบุคลากรในกรมฯมีการบรรยายประสบการณ์จากการไปเข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนา นอกจากนี้ มีการจัดเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะเรื่องจากภายนอกกรมฯมาบรรยาย/ฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่รอบรู้กว้างขึ้น
- ส่งเสริมให้ข้าราชการทำงานอย่างเต็มศักยภาพตามความเหมาะสม โดยเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่แจ้งความจำนงปฏิบัติงานที่ตนเองสนใจและถนัด นอกจากนี้ อาจมีการโยกย้าย/ปรับเปลี่ยนงานเพื่อสร้างประสบการณ์หลายด้านให้แก่เจ้าหน้าที่
- จัดตั้งทีมช่วยงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนา/สร้างจุดแข็งและลดจุดอ่อนในส่วนที่ยังต้องการการสนับสนุน เช่น ผู้ที่มีความสามารถด้านภาษาต่างประเทศเป็นภาษาที่ 3 และภาษาอังกฤษที่ต้องเข้มข้นมาก ๆ และผู้มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี IT เป็นต้น
- ให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ เช่น ปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับบทบาท/ภารกิจของกรมฯที่เปลี่ยนแปลงมากขึ้น ให้ความสำคัญพิเศษแก่ข้าราชการดีเด่น ให้รางวัลแก่ผู้ที่ร่วมแข่งขันกีฬาได้ชัยชนะสร้างชื่อเสียงให้กรมฯ
- สร้างพลังความรู้สึกรักองค์กร มีความสมานฉันท์ระหว่างข้าราชการทุกหน่วยในกรมฯ ให้มีกิจกรรมร่วมกัน ผ่อนคลายหลังจากการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เช่น การร่วมกันไปทำบุญ/บริจาคช่วยการกุศล การทอดกฐินจัดกิจกรรมผ่อนคลายนันทนาการแก่ผู้สนใจร่วมกิจกรรมนอกเวลาทำการ(ร้องเพลง เล่นโยคะ วาดภาพ ฝึกสมาธิ ฯลฯ)
- สร้างวินัย และมีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจน โดยฝึกจิตสำนึกให้ข้าราชการทุกคนมีวินัยในการทำงาน เช่น การทำงานตรงต่อเวลา การปฏิบัติตามระเบียบการลา การลงชื่อมาทำงานและการเลิกงาน เป็นต้น
- การส่งเสริมให้ข้าราชการมีโอกาสก้าวหน้า โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

2. ด้านการเจรจาขยายตลาดและปกป้องผลประโยชน์ทางการค้า

ประกอบด้วยภารกิจหลัก 4 ประการ 1) เสร็จจากการค้าในกรอบเวทีต่าง ๆ เช่น องค์การการค้าโลก(WTO) ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก(APEC) ความร่วมมืออาเซียน(ASEAN) ความร่วมมือเอเชีย-ยุโรป(ASEM) การจัดทำเขตการค้าเสรี(FTA) และการประชุม/หารือทวิภาคีระหว่างสองฝ่าย(Bilateral) 2) สร้างและพัฒนานักเจรจาการค้า 3) พัฒนาระบบฐานข้อมูลการเจรจา 4) พัฒนาประสิทธิภาพการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการเจรจา

ความพอประมาณ

- การเจรจาดำเนินการเปิดเสรี แบบค่อยเป็นค่อยไป(gradual) ไม่ก้าวกระโดดเกินกำลังเศรษฐกิจและความสามารถ/ความพร้อมของไทยที่มีอยู่ เช่น การจัดทำยุทธศาสตร์การเจรจาการค้าระหว่างประเทศ(White Paper) ศึกษาพิจารณาความเหมาะสมของประเทศที่จะเจรจาระหว่างกัน ให้มีสินค้าแรงกดดันบางส่วนที่มีความพร้อมเท่านั้นก่อน และมีการทบทวนการเจรจา FTA เป็นรายประเทศ หากฉบับใดดีอยู่แล้วและเป็นประโยชน์ จะดำเนินการต่อเนื่องไป แต่หากฉบับใดที่ประเทศไทยยังไม่พร้อม การเจรจาอาจเกิดปัญหา ได้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าจะหยุดหรือชะลอเจรจา FTA ไว้ก่อน เช่น ไทย-สหรัฐฯ BIMSTEC และ EFTA เป็นต้น

- การเจรจาได้กำหนดกรอบเวลาดำเนินการให้เหมาะสม/สอดคล้องกับสถานการณ์ มีความยืดหยุ่นให้ระยะเวลาในการปรับตัวสำหรับสินค้าที่ยังไม่พร้อม

- การเจรจาเปิดเสรีโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับในระดับหนึ่งที่คุ้มค่าอย่างไรก็ตาม อาจต้องยอมรับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในบางส่วนบ้างเพื่อให้เกิดการปรับตัวพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันต่อไป

ความมีเหตุผล

- เสร็จเชิงรุกในทุกเวที(pro-active participation) โดยใช้ความรู้และสติปัญญาคิดอย่างรอบคอบ จัดทำทำที่/กลยุทธ์การเจรจาที่ชัดเจน ยึดหลักผลประโยชน์ของประเทศ โดยประชาชนต้องมีส่วนร่วม ให้ข้อคิดเห็น มีการศึกษาวิเคราะห์เพื่อประกอบการกำหนดทำที่สำหรับการเจรจา มีการประชุมหารือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เปิดโอกาสให้ร่วมแสดงความคิดเห็นในเวทีประชุม สัมมนา และทาง website เพื่อนำข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะมาประมวล/วิเคราะห์จัดทำทำที่ของไทยในทุกเวทีที่มีประเทศไทยร่วมในการเจรจา รวมทั้งจะผ่านกระบวนการนิติบัญญัติโดยมีการนำเสนอต่อสภาพิจารณาก่อนการลงนาม

- ไทยมีทำที่สนับสนุนการเจรจาในเรื่องที่เกิดประโยชน์ชัดเจนในภาพรวมของประเทศ

--ภายใต้กรอบ WTO ไทยได้ให้ความสำคัญมาโดยตลอดและจะดำเนินการเชิงรุก(pro-active) เช่น สนับสนุนการเปิดตลาดสินค้าเกษตรและผลักดันการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ special product ซึ่งเป็นสินค้าที่ประเทศกำลังพัฒนา(เช่น อินเดีย อินโดนีเซีย)อ้างว่าเป็นสินค้าพิเศษที่เขาจะมีการกำหนดมาตรการเฉพาะรองรับการเปิดตลาด(เช่น ข้าว และน้ำตาล) นอกจากนี้

ยังมีสนับสนุนการเจรจา Trade Facilitation เพื่อให้เกิดการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างประเทศของไทย เป็นต้น

-- ในระดับภูมิภาค มีความจำเป็นที่ไทยต้องเข้าร่วมเพื่อการมีบทบาทสำคัญบนเวทีโลก เช่น อาเซียน และเอเปค โดยเฉพาะ อาเซียนเป็นเวทีเจรจาที่ใกล้ชิดที่สุด ซึ่งไทยให้ความสำคัญกับงาน ASEAN Integration และสนับสนุนให้อาเซียนพัฒนาเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน(AEC) โดยเร็วที่สุด

-- FTA จะมีการพิจารณาบททวนเป็นรายประเทศ หากฉบับที่เป็นประโยชน์ก็เดินหน้าเจรจาต่อไป แต่หากฉบับใดได้ประโยชน์ไม่คุ้มกับผลกระทบที่ไทยยังไม่พร้อมก็ไม่สานต่อ

- เจรจาทบทวนปัญหาการค้าทวิภาคีตามเหตุผลและกฎกติกาสากล เช่น

-- EU เพิ่มภาษีและจำกัดปริมาณไก่หมักเกลือ/ไก่ปรุงสุก ซึ่งฝ่ายไทยจะเจรจาขอชดเชยในปริมาณโควตาที่เหมาะสม นอกจากนี้ ไทยยังขอเพิ่มโควตาหมู่นำกระป๋องจาก EU

-- สหรัฐฯ ใช้มาตรการต่อต้านการทุ่มตลาด(AD)กับกุ้งแช่แข็งจากไทย และประกาศให้มีการค้าประกันการนำเข้า(C-bond) ซึ่งฝ่ายไทยได้ฟ้องสหรัฐฯ ใน WTO เมื่อ พ.ค. 2549

-- ฟิลิปปินส์ ใช้มาตรการปกป้อง(Safeguard)สินค้ากระจกจากไทย ซึ่งไทยได้มีหนังสือแจ้งไปเพื่อขอให้ยกเลิก

-- การลดภาษีรถยนต์ของมาเลเซียเหลือร้อยละ 0-5 ภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน(AFTA)แต่ยังมีการจำกัดปริมาณนำเข้า ภายใต้นโยบาย Approved permits ซึ่งมาเลเซียได้ขอเจรจากำหนดโควตานำเข้าภายใต้ CEPT rate

สร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

- ในการเจรจา FTA ภายใต้การเปิดตลาดได้ให้โอกาสแก่สินค้าที่ยังไม่พร้อมโดยมีระยะเวลาในการปรับตัวให้ตามศักยภาพของสินค้านั้น รวมทั้งใช้ประโยชน์จากมาตรการปกป้อง(Safeguard/Safety Net)เพื่อป้องกันการนำเข้ามากเกินไป เช่น การขึ้นอัตราภาษีสินค้าที่ได้รับผลกระทบให้เท่ากับอัตราภาษีทั่วไปก่อนเริ่มเปิดตลาดที่เก็บจากประเทศสมาชิก WTO ในช่วงเวลาที่ใช้มาตรการนี้

- จัดตั้งกองทุนปรับตัวรองรับการเปิดเสรีการค้า เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบปรับตัวพัฒนาศักยภาพ และสร้างความพร้อมในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทยทั้งภาคอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ปรับเปลี่ยนไปสู่การผลิตสินค้าที่มีความได้เปรียบในเชิงเปรียบเทียบ ตลอดจนสนับสนุนให้มีการเข้าไปใช้ประโยชน์จากการเปิดเสรีมากขึ้น

- การเข้าร่วมประชุม เจรจา และพัฒนาความร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศ จะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจการค้าของไทยกับประเทศต่าง ๆ ภายใต้กรอบเจรจานั้น ๆ เช่น การลดช่องว่างในการพัฒนาระหว่างสมาชิกอาเซียนเดิมและอาเซียนใหม่โดยได้มีการจัดประชุมหารือสองฝ่าย/การสัมมนาเชิงปฏิบัติการในประเทศ กัมพูชา ลาว และพม่า เป็นต้น

- การอบรม/สัมมนา/ประชุมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเข้มแข็ง เพิ่มศักยภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เช่น หลักสูตรความรู้

เกี่ยวกับกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ หลักสูตรการพัฒนาบุคลากร หลักสูตรพัฒนาทักษะในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการอบรมในต่างประเทศเกี่ยวกับ International Trade Law และ Workshop on WTO Rule Negotiation of Trade in Service เป็นต้น

เงื่อนไขมีความรู้(รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง)

- มีการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอแนะ กลยุทธ์ ทำที่การเจรจาการค้าระหว่างประเทศจำนวนมาก ในแต่ละเวทีเจรจาการค้าระหว่างประเทศทุกเวที เช่น FTA ไทย-สหรัฐฯ ไทย-ออสเตรเลีย ไทย-นิวซีแลนด์ ไทย-EFTA ASEAN-EU BIMSTEC ไทย-ญี่ปุ่น ไทย-เปรู ไทย-อินเดีย ไทย-ชิลี รวมทั้งภายใต้กรอบ WTO ASEAN และทวิภาคีอื่น ๆ เป็นต้น

- โครงการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษา วิเคราะห์ ให้ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น เช่นโครงการศึกษาร่วมไทย-ชิลี (เป็นโครงการศึกษาร่วมกับฝ่ายชิลี) โครงการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาวิเคราะห์การทำเขตการค้าเสรีไทย-ปากีสถาน เกี่ยวกับโอกาสขยายการค้า การลงทุน และผลกระทบและโครงการศึกษาวิเคราะห์ โอกาส ปัญหา อุปสรรคทางการค้าในการเข้าสู่ตลาดจีนอันเป็นผลจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียน-จีน เจาะลึกเป็นรายมณฑล

- การพัฒนาและปรับปรุงระบบข้อมูลการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เช่นระบบข้อมูลความร่วมมือและความตกลงทางการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น

- พัฒนาประสิทธิภาพการศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการเจรจา โดยจัดอบรมเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านการศึกษาวิเคราะห์ให้มีความสามารถมากขึ้นในการพัฒนา/นำรูปแบบการวิเคราะห์ทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เชิงกลยุทธ์มาปรับใช้ เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การประยุกต์ใช้ BCG Model และ Porter Model

- จัดทำ White Paper ซึ่งเป็นการศึกษาจัดทำยุทธศาสตร์ของกรมฯในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ โดยการศึกษาวิเคราะห์ภาพรวมทางเศรษฐกิจการค้าของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จำนวน 156 ประเทศ แล้วคัดเลือกมา 27 ประเทศ โดยวิเคราะห์จากความเหมาะสม/ศักยภาพ ด้านเศรษฐกิจ การค้า การเป็นประตูสู่ภูมิภาค ทรัพยากร การลงทุน การวิจัยพัฒนา ความมั่นคง/เสรีภาพ แล้วนำมาเปรียบเทียบว่ามีช่องทาง/เครื่องมืออะไรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกันได้ และเสนอแนะแนวทางดำเนินการที่เป็นรูปธรรมด้วยเครื่องมือ/กลไกที่จะช่วยขยายการค้า การลงทุน ระหว่างกันให้เกิดผลอย่างชัดเจน

- ให้ประชาชนได้มีส่วนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำเขตการค้าเสรี (FTA) เพื่อพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างละเอียด รอบคอบ เช่น FTA ไทย-ญี่ปุ่น เป็นต้น

เงื่อนไขมีคุณธรรม(โปร่งใส เป็นธรรม ซื่อสัตย์ ซын อุดทน แบ่งปัน)

- การเจรจาการค้าระหว่างประเทศมีการทำงานหนักเต็มศักยภาพมีความจริงจัง ซын อุดทน รู้จักการแบ่งปันความรู้และผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม เช่น ในเวทีการเจรจาที่เข้มข้น โดยเฉพาะกรอบ WTO จะสร้างความกดดันในการเจรจาและบางครั้งมีการใช้เวลาต่อรองกันข้ามคืน เพื่อให้แต่ละฝ่ายเหนื่อยล้า ดังนั้นการเจรจาต้องมีสติ มีความอดทน และใช้ปัญญาในการตัดสินใจ

- ดำเนินการตอบสนองนโยบายการค้าเสรี เป็นธรรม โปร่งใส ไม่ปิดกั้น เช่น การเจรจาภายใต้กรอบ WTO ซึ่งเป็นเวทีสร้างกฎเกณฑ์ทางการค้าที่ยุติธรรม(Fair Trade)
- การทำ FTA ในกรอบต่าง ๆ จะมีการนำเรื่องผ่านกระบวนการนิติบัญญัติโดยนำเข้าสู่สภาพิจารณาเพื่อความโปร่งใส เช่น เขตการค้าเสรี ไทย-ญี่ปุ่น คาดว่าจะนำเข้าสู่สภาในเดือนมกราคม 2550 โดยจะเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีประมาณเดือนธันวาคม 2549 ก่อน
- การแปลความตกลงฯ จากผลการเจรจาการค้าระหว่างประเทศภายใต้กรอบ FTA เป็นภาษาไทย เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึง/เข้าใจได้ง่ายและถูกต้องชัดเจนโดยทั่วกัน
- มี Call Center เปิดรับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ และตอบข้อซักถาม ข้อสงสัย
- สร้างความรู้ ความเข้าใจ เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเจรจาการค้าระหว่างประเทศและเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม
  - การจัดสัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ให้ทุกภาคส่วนได้เข้าร่วม ทั้งเกษตรกร ผู้ประกอบการ ประชาชน เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจผลการเจรจา และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมทั้งรับฟังความคิดเห็น ในหลายจังหวัดและทุกภาคของประเทศ เกี่ยวกับกรอบเจรจาต่าง ๆ เช่น FTA WTO ASEAN เป็นต้น
  - ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจผ่านสื่อ สิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่สื่อมวลชน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่ออื่น ๆ ที่เหมาะสม
  - ส่งวิทยากรบรรยาย/อภิปราย เผยแพร่ความรู้การเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และรับฟังข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็น เพื่อนำกลับมาปรับให้สอดคล้องเหมาะสมกับท่าทีการเจรจาต่อไป
  - ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุม/สัมมนาของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบข้อมูลและข้อคิดเห็นจากทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งข้อเสนอแนะในการดำเนินการ มีการชี้แจงอย่างรอบคอบ ไม่มีอคติ และนำความรู้กลับมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้ครอบคลุมกว้างขึ้น

โดยสรุป การดำเนินงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศมีความสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในด้านการบริหารและด้านการเจรจาขยายตลาดและปกป้องผลประโยชน์ทางการค้า ซึ่งเป็นไปตามหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวภายใต้เงื่อนไขที่ต้องมีความรู้คู่คุณธรรม โดยที่การดำเนินงานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้จะนำไปสู่การสร้างองค์การให้มีความพร้อมเต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวรองรับการเปิดเสรีภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างเท่าทันเหตุการณ์ มีภูมิป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการค้าเสรี และสามารถนำพาประเทศไทยไปสู่จุดที่มีความสมดุลทั้งด้านชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างมั่นคงยั่งยืน บนเวทีโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีความเสมอภาคตลอดไป

สรุปการวิเคราะห์แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กับการดำเนินงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้ถึงการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ดำเนินไปในทางสายกลาง และก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ประกอบด้วย 3 ห่วงของความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง โดยที่ห่วงทั้ง 3 จะคล้องไปด้วยกันและอาจทับซ้อนได้บางส่วน

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ มีบทบาทและภารกิจหลัก เกี่ยวกับการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ โดยการเสนอนโยบาย ทำที่ กลยุทธ์ และการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เพื่อดำรงไว้และให้ได้มาซึ่งประโยชน์ทางเศรษฐกิจสูงสุดของประเทศ โดยทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน เกษตรกร และประชาชนผู้บริโภคได้รับความพอใจอย่างสมดุลง จากผลการเจรจาการค้าระหว่างประเทศของกรมฯ

การดำเนินงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศมีความสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งในด้านการบริหารและด้านการเจรจาขยายตลาดและปกป้องผลประโยชน์ทางการค้า ซึ่งเป็นไปตามหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวภายใต้เงื่อนไขที่ต้องมีความรู้คู่คุณธรรม ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหาร

- **ความพอประมาณ** โดยยึดแนวทางการทำงานด้วยคุณธรรม ซื่อสัตย์ ซын อดทน เต็มความสามารถภายใต้หลัก โปร่งใส เป็นประโยชน์ ประหยัด และมีประสิทธิภาพ มีความยืดหยุ่นในการทำงาน ใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ บริหารงานโครงการประหยัด รวดเร็ว ให้โอกาสทุกคนทำงานตามความเหมาะสมกับศักยภาพ และมีการจัดกิจกรรมนอกเวลาร่วมกัน เพื่อปรับประสานความรู้ ประสบการณ์ และทัศนคติ
- **มีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกัน ภายใต้การมีความรู้คู่คุณธรรม** มีการพัฒนาบุคลากร ให้โอกาสทุกคนพัฒนาความรู้ ความสามารถ กระตุ้นให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม แบ่งปันเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอย่างเท่าเทียมกันเพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพอันเป็นการส่งเสริมให้ข้าราชการทำงานอย่างเต็มศักยภาพตามความเหมาะสม จัดตั้งทีมช่วยงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนา/สร้างจุดแข็งและลดจุดอ่อน สร้างขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ ให้ความสำคัญกับการสร้างพลังความรู้สึกรักองค์กร มีความสมานฉันท์ สร้างวินัย และมีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนในการทำงาน รวมทั้งการส่งเสริมให้ข้าราชการมีโอกาสก้าวหน้า โดยยึดหลักธรรมาภิบาล

2. ด้านการเจรจาขยายตลาดและปกป้องผลประโยชน์ทางการค้า

- **ความพอประมาณ** การเจรจาดำเนินการเปิดเสรี แบบค่อยเป็นค่อยไป(gradual) ไม่ก้าวกระโดดเกินกำลังเศรษฐกิจและความสามารถ/ความพร้อมของไทยที่มีอยู่ การเจรจาได้กำหนดกรอบเวลาดำเนินการให้เหมาะสม/สอดคล้องกับสถานการณ์ การเจรจาเปิดเสรีโดยคำนึงถึงผลประโยชน์
- **ความมีเหตุผล** เจรจาเชิงรุกในทุกเวที(pro-active participation) โดยใช้ความรู้ อย่างรอบคอบ จัดทำทำที่/กลยุทธ์การเจรจาที่ชัดเจน รอบคอบ ยึดหลักผลประโยชน์ของประเทศ โดยเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม ทั้งนี้จะสนับสนุนการเจรจาในเรื่องที่เกิดประโยชน์ชัดเจนในภาพรวมของประเทศ มีการเจรจาแก้ไขปัญหาการค้าทวิภาคีตามเหตุผลและกฎกติกาสากล

- สร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ในการเจรจา FTA ภายใต้การเปิดตลาดได้ให้โอกาสแก่สินค้า/บริการที่ยังไม่พร้อมโดยมีระยะเวลาในการปรับตัวให้ตามศักยภาพของสินค้า/บริการนั้น รวมทั้งใช้ประโยชน์จากมาตรการปกป้อง(Safeguard/Safety Net) มีการจัดตั้งกองทุนปรับตัวรองรับการเปิดเสรีการค้า การเข้าร่วมประชุม เจรจา และพัฒนาความร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจการค้าของไทย การอบรม/สัมมนา/ประชุมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเข้มข้น เพิ่มศักยภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้านเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

- เงื่อนไขมีความรู้(รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง) มีการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอแนะ กลยุทธ์ ทำที่การเจรจาการค้าระหว่างประเทศจำนวนมาก โครงการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษา วิเคราะห์ ให้ข้อเสนอแนะ/ข้อคิดเห็น การพัฒนาและปรับปรุงระบบข้อมูลการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ พัฒนาประสิทธิภาพการศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการเจรจา จัดทำ White Paper ซึ่งเป็นการศึกษาจัดทำยุทธศาสตร์ของกรมฯในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงข้อคิดเห็น/จัดทำเวทีรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำเขตการค้าเสรี(FTA) เพื่อพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างละเอียด รอบคอบ และครอบคลุมผลประโยชน์ทุกฝ่าย

- เงื่อนไขมีคุณธรรม(โปร่งใส เป็นธรรม ซื่อสัตย์ ชยัน อดทน แบ่งปัน) การเจรจาการค้าระหว่างประเทศต้องทำงานหนักเต็มศักยภาพมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ชยัน อดทน รู้จักการประนีประนอมแบ่งปันความรู้และผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ดำเนินการตอบสนองนโยบายการค้าเสรีเป็นธรรม โปร่งใส ไม่ปิดกั้น การทำ FTA ในกรอบต่างๆต้องนำเรื่องผ่านกระบวนการนิติบัญญัติโดยนำเข้าสู่สภาพิจารณาเพื่อความโปร่งใส ให้มีการแปลความตกลงฯจากผลการเจรจาการค้าระหว่างประเทศภายใต้กรอบ FTA เป็นภาษาไทย เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึง/เข้าใจได้ง่ายและถูกต้องชัดเจนโดยทั่วกัน มี Call Center เปิดรับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ และตอบข้อซักถาม ข้อสงสัย สร้างความรู้ ความเข้าใจ เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเจรจาการค้าระหว่างประเทศและเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม เช่น การจัดสัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจผ่านสื่อ ส่งวิทยากรบรรยาย/อภิปราย และส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุม/สัมมนาของหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจง ให้ความรู้ และรับทราบข้อมูล/ข้อคิดเห็นจากทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่างๆ

โดยภาพรวมการดำเนินงานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้จะนำไปสู่การเสริมสร้างกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศให้มีความพร้อมและมีศักยภาพมากขึ้น สามารถประยุกต์ยุทธศาสตร์เพื่อรองรับการเปิดเสรีภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ได้อย่างเท่าทันเหตุการณ์ มีภูมิคุ้มกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และมีส่วนนำพาประเทศไทยไปสู่จุดที่มีความสมดุลทั้งด้านชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อย่างมั่นคง ยั่งยืน บนเวทีโลกได้อย่างมีศักดิ์ศรีและมีความเสมอภาคตลอดไป

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กับการดำเนินงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ตารางสรุปการวิเคราะห์แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
กับการดำเนินงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	การดำเนินงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
<p>1. ด้านการบริหาร</p> <p>- ความพอประมาณ</p>	<p>- แนวทางการทำงานด้วยคุณธรรม ซื่อสัตย์ ซын อดทน เต็มความสามารถภายใต้หลัก โปร่งใส เป็นประโยชน์ ประหยัด มีประสิทธิภาพ</p> <p>- มีความยืดหยุ่นในการทำงาน</p> <p>- ใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ บริหารงานโครงการประหยัดรวดเร็ว</p> <p>- ให้โอกาสทุกคนทำงานตามความเหมาะสมกับศักยภาพ</p> <p>- มีการจัดกิจกรรมนอกเวลาร่วมกัน เพื่อปรับประสานความรู้ ประสบการณ์ และทัศนคติ</p>
<p>- มีเหตุผล</p> <p>- สร้างภูมิคุ้มกัน</p> <p>- ภายใต้การมีความรู้คู่คุณธรรม</p>	<p>- มีการพัฒนาบุคลากร</p> <p>- ให้โอกาสทุกคนพัฒนาความรู้ ความสามารถ กระตุ้นให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วม แบ่งปันเพิ่มพูนความรู้ความสามารถอย่างเท่าเทียมกันเพื่อช่วยเพิ่มศักยภาพอันเป็นการส่งเสริมให้ข้าราชการทำงานอย่างเต็มศักยภาพตามความเหมาะสม</p> <p>- จัดตั้งทีมช่วยงานเฉพาะกิจเพื่อพัฒนา/สร้างจุดแข็งและลดจุดอ่อน</p> <p>- สร้างขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ ให้ความสำคัญกับการสร้างพลังความรู้สึกรักองค์กร มีความสมานฉันท์ สร้างวินัย</p> <p>- มีระเบียบปฏิบัติที่ชัดเจนในการทำงาน</p> <p>- ส่งเสริมให้ข้าราชการมีโอกาสก้าวหน้า โดยยึดหลักธรรมภิบาล</p>
<p>2. ด้านการเจรจาขยายตลาดและปกป้องผลประโยชน์ทางการค้า</p> <p>- ความพอประมาณ</p>	<p>- การเจรจาดำเนินการเปิดเสรี แบบค่อยเป็นค่อยไป(gradual) ไม่ก้าวกระโดดเกินกำลังเศรษฐกิจและความสามารถ/ความพร้อมของไทยที่มีอยู่</p> <p>- การเจรจาได้กำหนดกรอบเวลาดำเนินการให้เหมาะสม/สอดคล้องกับสถานการณ์</p> <p>- การเจรจาเปิดเสรีโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับอย่างคุ้มค่า</p>

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	การดำเนินงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- ความมีเหตุผล	<ul style="list-style-type: none"> - เจรจาเชิงรุกในทุกเวที (pro-active participation) โดยใช้ความรู้ อย่างรอบคอบ - จัดทำทำที่/กลยุทธ์การเจรจาที่ชัดเจน รอบคอบ ยึดหลักผล ประโยชน์ของประเทศ - เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วม ทั้งนี้จะสนับสนุนการเจรจาในเรื่องที่ เกิดประโยชน์ชัดเจนในภาพรวมของประเทศ - มีการเจรจาแก้ไขปัญหาการค้าทวิภาคีตามเหตุผลและกฎกติกาสากล
- สร้าง ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	<ul style="list-style-type: none"> - การเจรจา FTA ภายใต้การเปิดตลาดได้ให้โอกาสแก่สินค้า/บริการ ที่ยังไม่พร้อมโดยมีระยะเวลาในการปรับตัวให้ตามศักยภาพของสินค้า /บริการนั้น - ใช้ประโยชน์จากมาตรการปกป้อง (Safeguard/Safety Net) - มีการจัดตั้งกองทุนปรับตัวรองรับการเปิดเสรีการค้า - การเข้าร่วมประชุม เจรจา และพัฒนาความร่วมมือทางการค้า ระหว่างประเทศจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและความเข้มแข็งทาง เศรษฐกิจการค้าของไทย - การอบรม/สัมมนา/ประชุมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติ หน้าที่ได้อย่างเข้มแข็ง เพิ่มศักยภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะด้าน เจรจาการค้าระหว่างประเทศ
- เงื่อนไขมีความรู้(รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง)	<ul style="list-style-type: none"> - มีการศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอแนะ กลยุทธ์ ทำที่การเจรจา การค้าระหว่างประเทศจำนวนมาก - โครงการจัดจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษา วิเคราะห์ ให้ข้อเสนอแนะ/ ข้อคิดเห็น - การพัฒนาและปรับปรุงระบบข้อมูลการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - พัฒนาประสิทธิภาพการศึกษา/วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการ เจรจา - จัดทำ White Paper ซึ่งเป็นการศึกษาจัดทำยุทธศาสตร์ของกรมฯ ในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ - ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงข้อคิดเห็น/จัดทำเวทีรับฟัง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดทำเขตการค้าเสรี (FTA) เพื่อพิจารณา ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอย่างละเอียด รอบคอบ และครอบคลุมผล ประโยชน์ทุกฝ่าย

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	การดำเนินงานของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
<p>- เงื่อนไขมีคุณธรรม(โปร่งใส เป็นธรรม ซื่อสัตย์ ชยัน อุดทน แบ่งปัน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การเจรจาการค้าระหว่างประเทศต้องทำงานหนักเต็มศักยภาพ มีความซื่อสัตย์ จริงใจ ชยัน อุดทน รู้จักการ ประนีประนอมแบ่งปัน ความรู้และผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม - ดำเนินการตอบสนองนโยบายการค้าเสรี เป็นธรรม โปร่งใสไม่ปิดกั้น - การทำ FTA ในกรอบต่าง ๆ จะมีการนำเรื่องผ่านกระบวนการนิติบัญญัติโดยนำเข้าสู่สภาพิจารณาเพื่อความโปร่งใส - ให้มีการแปลความตกลงฯ จากผลการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบ FTA เป็นภาษาไทย เพื่อให้คนไทยสามารถเข้าถึง/เข้าใจ ได้ง่ายและถูกต้องชัดเจนโดยทั่วกัน - มี Call Center เปิดรับฟังข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ และตอบข้อซักถาม ข้อสงสัย - สร้างความรู้ ความเข้าใจ เผยแพร่ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเจรจาการค้าระหว่างประเทศและเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม เช่น การจัดสัมมนา/ประชุมเชิงปฏิบัติการ ประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจผ่านสื่อ - ส่งวิทยากรบรรยาย/อภิปราย - ส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมประชุม/สัมมนาของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อชี้แจง ให้ความรู้ และรับทราบข้อมูล/ข้อคิดเห็นจากทั้งภาครัฐ และเอกชน รวมทั้งข้อเสนอแนะในการดำเนินการต่าง ๆ